

Praktyczny poradnik savoir – vivre wobec osób niepełnosprawnych

Autor **Judy Cohen**
ACCESS RESOURCES

Nie musisz czuć się niezręcznie w obecności osoby niepełnosprawnej. Niniejsze opracowanie zawiera podstawowe wskazówki na temat zachowania wobec tych osób.

A jeżeli kiedykolwiek będziesz miał wątpliwości, co do tego, jak się zachować czy też co powiedzieć takiej osobie - po prostu ją o to zapytaj!

ZANIM POMOŻESZ - ZAPYTAJ

Sam fakt bycia niepełnosprawnym nie oznacza, że dana osoba potrzebuje pomocy. Jeżeli znajduje się ona w przyjaznym otoczeniu, zwykle sama da sobie świetnie radę. Dorośli niepełnosprawni chcą być traktowani jak niezależni ludzie. Pomoc należy oferować jedynie wówczas, gdy wydaje się, że dana osoba może jej potrzebować. Jeżeli tak jest w istocie, zapytaj, zanim zaczniesz jej udzielać.

BĄDŹ TAKTOWNY INICJUJĄC KONTAKT FIZYCZNY

Niektóre osoby niepełnosprawne utrzymują równowagę dzięki swoim rękom, dlatego chwytanie ich za nie - nawet w celu udzieleni pomocy - może tą równowagę zakłócić. Unikaj klepania takiej osoby po głowie, a także dotykania jej wózka, skutera czy laski. Osoby niepełnosprawne uważają je za część ich przestrzeni osobistej.

POMYŚL, ZANIM COŚ POWIESZ

Zawsze zwracaj się bezpośrednio do osoby niepełnosprawnej, nie do jej towarzysza, pomocnika, ani tłumacza języka migowego. Prowadzenie zwykłej rozmowy z osobą niepełnosprawną jest fajne, po prostu zwracaj się do niej jak do każdej innej osoby. Szanuj jej prywatność. Jeśli będziesz wypytywał ją o jej przypadłość, może się ona poczuć jakbyś sprowadzał ją wyłącznie do jej niepełnosprawności, a nie widział w niej człowieka (jednak wiele osób niepełnosprawnych nie ma nic przeciwko naturalnej ciekawości dzieci i nie krępują się odpowiadać na zadawane przez nie pytania).

NIE RÓB ŻADNYCH ZAŁOŻEŃ

Osoby niepełnosprawne same najlepiej wiedzą co mogą zrobić a czego nie. Nie podejmuj za nie decyzji co do uczestnictwa w jakiegokolwiek czynności. W zależności od sytuacji, wykluczanie osób niepełnosprawnych z jakiegokolwiek działania na podstawie założeń o ich ograniczeniach może stanowić pogwałcenie ich praw.

REAGUJ UPRZEJMIE NA PROŚBY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Jeżeli osoby niepełnosprawne proszą Cię o dokonanie pewnych przystosowań, to nie jest to skarga, a świadczy to o tym, że czują się w tym miejscu na tyle swobodnie, aby mówić o swoich potrzebach. Jeżeli twoja reakcja będzie pozytywna, na pewno będą do Ciebie wracać i powiedzą swoim znajomym, jak dobrze zostali potraktowani.

źródło: **"Praktyczny poradnik savoir - vivre wobec osób niepełnosprawnych"**, autor: Judy Cohen, wydany przez United Spinal Association w polskim tłumaczeniu, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.